

ÖĞRETMEN ADAYLARININ KPSS KURSU VEREN DERSANELERE VE KPSS'YE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Yrd. Doç. Dr. Kezban KURAN

Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Özet

Araştırmanın temel amacı; dersanelerde verilen KPSS kurslarını, kursa katılan öğretmen adayları tarafından değerlendirmektir. Bu çalışma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu, MKÜ Eğitim Fakültesinin bünyesinde yer alan Sınıf öğretmenliği, Türkçe, İngilizce ve Resim iş öğretmenliği programlarının son sınıfında okuyan 110 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın kodlayıcı güvenilirliği % 78, uyum katsayısı ise % 83 olarak hesaplanmıştır. Dershaneye giden öğretmen adaylarının dershaneyi seçme nedenlerinin başında “düzenli ders çalışma isteği” yer almaktadır. Adaylar, dershanedeki eğitimi, bilgilerin KPSS'ye yönelik verilmesi, konuların daha çok tekrar edilmesi ve her konuyla ilgili test verilerek sık sık sınavların yapılması gibi konularda daha etkili bulduklarını vurgulamışlardır. Adayların %69.09'u “mutlaka bir sınav olsun ama bu sınavın türü ve içeriği değişsin” görüşünde birleşmişlerdir. Araştırma bulgularına dayanarak, KPSS'de her branşta yer alan öğretmenler için farklı alanları kapsayacak soruların sorulması önerilmiştir. Sorular, hem her branşın özelliğine, hem de öğretmenlik için gerekli bilgi ve becerileri ölçmeye uygun hale getirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Dershane, Akademik Başarı, Kamu Personeli Seçme Sınavı

TEACHER CANDIDATES' EVALUATION OF PUBLIC EMPLOYEE SELECTION EXAMINATION SUPPORT CLASSES OFFERED AT PRIVATE TEACHING INSTITUTIONS

Abstract

The main purpose of this study was to evaluate PESE courses offered at private teaching institutions from the perspective of the teacher candidates. It is a qualitative case study. Participants were 110 teacher candidates who were last year students at Mustafa Kemal University Education Faculty's Departments of Elementary, Turkish, English, and Art Education. The coder reliability of the study was 78%, and concordance coefficient was 83%. The main reason why these participants chose to attend a private institution was “wanting to study regularly”. They stated that the education they received was effective as it was geared solely towards PESE, there was ample repetition, and frequent practice tests were given in every subject. Of the participants, 69.09% agreed that “there should definitely be a test but its type and content should vary”. Based on these findings, it was recommended that PESE should test teachers from different branches by using questions from different fields.

Key Words: Teacher Candidate, Private Teaching Institutions, Academic Achievement, Public Employee Selection Examination

1. Giriş

Bir ülkede eğitim ve insan gücünün kalitesi, öğretmenin niteliği ile bir arada düşünülmekte ve değerlendirilmektedir (Varış, 1978). Nitelikli öğretmen sorunu, öğretmen adaylarının yetiştirilmesinden, istihdamından kurumda tutulmasına ve geliştirilmesine kadar tüm süreçleri içine almaktadır (Tan, 1989).

Ülkemizde 1983 yılına kadar öğretmen yetiştirme ve atama işlerinin tümü Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yapılmaktaydı. 1983 yılından itibaren öğretmen yetiştirme görevi üniversitelere verilmiştir. Ülkemizde mezun olan öğretmen adayı ile gereksinim duyulan öğretmen sayısı arasında büyük farklar oluşunca, MEB 1985 ile 1991 yılları arasında "Öğretmen Yeterlik Sınavı" adlı bir eleme-seçme sınavı uygulamıştır. Öğretmenlik yeterlik sınavlarında, başvuran aday sayısı ayrılan kontenjandan fazla olduğu branşlarda adaylar birbirleriyle yarışırken, kontenjanın az olduğu branşlarda ise tüm adaylar bu sınavı kazanmışlardır. Örneğin 1991 yılında sınava başvuran aday sayısı ayrılan kontenjandan az olduğu için, iki branşta sınava giren adayların tamamının bu sınavı kazandığı belirtilmiştir (Küçükahmet, 1993). Öğretmen Yeterlik Sınavları, Eğitim Fakültesi dışında diğer fakülte mezunlarının da başvurmaları nedeniyle eleştirilmiştir. Öğretmen yeterlik sınavı son olarak 1991 yılında uygulanmış ve 1992 yılında kaldırılmıştır. 1992 yılında, öğretmen adaylarının mezun olduğu kurumdan yeterli nitelikleri kazandığı varsayılarak MEB'nin gereksinimine göre kura yöntemi ile atamaları yapılmıştır. Ancak pek çok branşta üniversitelerden mezun olanların, bakanlığın gereksiniminden çok fazla sayıda olması nedeniyle tekrar sınav yoluna gidilmek durumunda kalmıştır (Yüksel, 2004).

1999 yılında ÖSYM tarafından ilk defa Devlet Memuru Olarak Atanacaklar İçin Seçme Sınavı (DMS) yapılmıştır. DMS, 2001 yılında Kurumlar İçin Merkezi Eleme Sınavı (KMS) haline dönüştürülmüştür. DMS ile KMS birleştirilmiş ve 2002 yılından itibaren Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) adını almıştır (ÖSYM, 2008).

KPSS sınavında tüm branş öğretmenleri, genel yetenek, genel kültür ve eğitim bilimleri olmak üzere üç bölümden sınava girmek zorundadır. Genel yetenek testinin içinde (Türkçe %50, Matematik %50), genel kültür testinin içinde (Türk Kültür ve Medeniyetleri %10, Atatürk ilkeleri ve İnkılâp Tarihi %40, Türkiye Coğrafyası %30, Temel Yurttaşlık Bilgisi %15, Türkiye ve Dünya ile ilgili Genel ve Güncel Konular%5) gibi içerikler yer almaktadır. Eğitim Bilimleri testi ise (Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi %35, Program Geliştirme, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Ölçme ve değerlendirme %50, Rehberlik %15) derslerinden oluşmaktadır (ÖSYM, 2008). Sınavın genel yetenek ve genel kültür kısımlarında 60'şar, Eğitim bilimleri kısmında ise 120 soru bulunmaktadır.

Ülkemizde öğretmen atamalarında başvuru Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) benzeri sınavlar Almanya, Avusturya, Fransa, İspanya ve Lüksemburg ve ABD'nin kimi eyaletlerinde görülmektedir. Bu sınavlar kâğıt-kalem testi şeklinde olabildiği gibi Belçika, Yunanistan, Hollanda ve Portekiz'de görüşmeler (mülakat) şeklinde de yapılmaktadır (Gündoğdu, Çimen ve Turan 2008). Almanya'da

öğretmenlik eğitimini tamamlayan ve gerekli çalışma ve projeleri başarıyla bitiren adaylar, "Devlet Sınavı" adı verilen bir sınava girmektedir. Sınav, Alan Bilgisi ve Pedagojik formasyona yönelik yazılı ve sözlü olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır (Eurydice.org 2001/2002a). Almanya'da öğretmen atamalarına temel teşkil eden bu sınav, Türkiye'de yapılan KPSS'ye çok benzemektedir. Fransa'da ise okulöncesi ve ilköğretim öğretmenleri, öğretmenlik sertifikalarını alır almaz devlet memuru olarak göreve başlarlar ve maaşlarını devletten alırlar. Ortaöğretim öğretmen adayları ise atanabilmek için, her bir alan için belirlenmiş beş sınavdan birine girip başarılı olmak zorundadırlar (Eurydice.org 2001/2002b). İngiltere'de öğretmen olabilmek için başvuran adaylar, okul tarafından yapılan mülakatlara göre seçilmektedir (Dilaver 1996). İngiltere ve Galler'de öğretmenlerin her zaman belirli okullardaki belirli pozisyonlara mülakat yoluyla atandıkları, Fransa'da ise ortaöğretim öğretmenlerin yarışmaya dayalı sınav sonuçlarına göre hayat boyu kamu hizmeti pozisyonlarına atandıkları belirtilmiştir (Beattie, 1996). Yapılan bu sınavların öğretmen niteliğini artırmak yerine, niteliği değişik konulara yönlendirmek suretiyle düşürdüğü belirtilmekte ve testlerle öğretmen seçiminin yeterli olmadığı ileri sürülmektedir (Berliner, 2005).

ABD'de öğretmenlik sertifikası sınavları (Teaching Liscencing Certification) öğretmen atamaları için kullanılan bir başvuru önkoşulu olarak kullanılmaktadır (Graham, 1991; Oldfield, 1995). ABD'de Türkiye'de olduğu gibi Ulusal Öğretmenlik Sınavı NTE (National Teacher Examination) adı altında merkezi bir sınav yapılmaktadır. ABD de her eyalet öğretmen alım şartlarını kendileri belirlemekte ve sınavın farklı bölümlerini farklı değerlendirerek öğretmen almaktadır (Yüksel 2004). Ülkemizde uygulanan KPSS, ABD'de uygulanan NTE sınavı ile benzerlikler göstermektedir. Ancak NTE ile KPSS arasındaki en önemli fark KPSS'nin sadece genel kültür-genel yetenek ve eğitim bilimlerini, NTE'nin ise aynı zamanda alan bilgisini de ölçmesidir (Yüksel, 2004).

Öğretmen adayları için çok önemli bir sınav sayılan KPSS ile ilgili olmak üzere ülkemizde pek çok araştırma yapılmıştır. Bunlara; Öğretmen adaylarının KPSS'deki başarılarının çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi (Ergün, 2004), Eğitim fakültelerinin ÖSS ve KPSS puanları yönünden karşılaştırılması (Atasoy, 2004), Adayların ÖSS ve akademik başarıları ile KPSS başarılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Ercoşkun ve Nalçacı 2005) örnek verilebilir. Ayrıca, Öğretmen adaylarının kamu personeli seçme sınavına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi (Gündoğdu, Çimen ve Turan 2008) ve Biyoloji öğretmen adaylarının KPSS hakkındaki görüşleri (Çimen ve Yılmaz 2009) gibi çalışmalar da örnek olarak gösterilebilir.

Bu araştırmalardan elde edilen bulgular ise genellikle: Adayların KPSS'deki başarıları ile üniversite başarıları arasındaki ilişkinin çok düşük olduğu, KPSS sınavının öğretmen adaylarının alan bilgisini ve öğretmen yeterliğini yeterince ölçmediği yönündedir. (Engenç, 1989; Yüksel, 2004; Atasoy, 2004; Özçınar, 2006). Yine, yapılan bu çalışmaların çoğunda elde edilen önemli bulgulardan bir diğeri de

öğretmen adaylarının önemli bir kısmının KPSS'ye dershaneye giderek hazırlandıkları ve sınava hazırlık için destek programlarına (dershane, özel ders gibi) gereksinme duydukları yönündedir (Eraslan, 2004; Orbay ve Öner, 2006; Yılmaz, 2008). KPSS'ye karşı kaygı yaşayan adayların, sınava hazırlık sürecinde bir desteğe gereksinme duymaları, KPSS hazırlık kursları adında yeni bir sektörün ortaya çıkmasına neden olmuştur. Ancak öğretmen adayları için giderek önemli bir kurum halini alan dersaneleri ve buradaki eğitimin niteliğini inceleyen ve bu konuda adayların neler düşündüğünü analiz eden araştırmalara rastlanmamıştır. Bu çalışma, dersanelerdeki eğitimi, adayların bakış açısıyla irdeleyen ilk çalışma olması açısından önemli görülmektedir. Bu amaçla öğretmen adaylarının, meslek yaşamlarının merkezinde olan KPSS'ye hazırlık sürecinde, dershaneyi seçme nedenleri ve burada aldıkları eğitimin niteliği, adayların görüşleri dikkate alınarak incelenmeye çalışılmıştır.

Bu araştırmanın temel amacı, dersanelere giderek KPSS'ye hazırlanan öğretmen adaylarının, dersaneleri seçme nedenini belirlemek ve dersanelerde verilen KPSS kurslarını adayların görüşlerine göre değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır.

- Dershaneye giderek KPSS'ye hazırlanan öğretmen adaylarının, dershaneyi seçme nedenleri nelerdir?
- Öğretmen adayları, dersanelerdeki eğitimi, KPSS'ye hazırlık açısından nasıl değerlendirmektedir?
- Öğretmen adaylarının KPSS'ye alternatif olabilecek önerileri nelerdir?
- Öğretmen adaylarının KPSS'ye hazırlık sürecinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

2. Yöntem

Bu araştırmada, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Bogdan ve Biklen (1992, 62) durum çalışmasını; bir ortam, tek bir konu, tek bir doküman deposu veya bir özel olayın ayrıntılı bir şekilde incelenmesi şeklinde tanımlamışlardır.

Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yönteminde yer alan ölçüt örnekleme göre oluşturulmuştur. Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Burada sözü edilen ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da önceden hazırlanmış bir ölçütler listesi kullanılabilir (Yıldırım, 2008; 112). Bu çalışmada çalışma grubunu, MKÜ Eğitim Fakültesinin bünyesinde yer alan Sınıf öğretmenliği, Türkçe, İngilizce ve Resim iş öğretmenliği programı son sınıfında olma, KPSS'ye dersanelere giderek hazırlanma ve görüşmeye gönüllü olma ölçütleri dikkate alınarak seçilen 110 aday oluşturmaktadır.

2.1. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak yapılandırılmış sorulardan oluşan görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Öğretmen adaylarının, önceden hazırlanmış dört soruya verdikleri yanıtlar, araştırmacı tarafından not edilmiştir. Ayrıca veri kaybını önlemek ve verileri daha güvenilir olarak çözümlenebilmek için araştırmaya katılan öğretmen adaylarından izin alınarak ses cihazı kullanılmıştır. Uygulama, çalışma grubunda yer alan her bir adaya 60 dakikalık bir zaman ayrılarak yürütülmüştür. Çalışma, haftada 10 adayla görüşme yapılabilecek şekilde planlanmıştır. Böylece veri toplama işi 11 haftada tamamlanmıştır. Daha sonra elde edilen veriler, alınan yazılı notlar incelenerek ve ses cihazı dinlenerek analiz edilmiştir.

2.1.1. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada öğretmen adaylarının sorulara verdikleri yanıtlar analiz edilirken; verilerin kodlanması, derleme ve kategori geliştirme, geçerlik ve güvenilirliğin sağlanması aşamaları dikkate alınmıştır. Ayrıca araştırmada bulguların analizinde, içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinin amacı verileri tanımlamak, verilerin içinde saklı olabilecek gerçekleri ortaya çıkarmaktır (Yıldırım ve Şimşek 2005). Verilerin analizinde kısaca şu çalışmalar yapılmıştır.

2.1.1.1. Verilerin Kodlanması

Bu aşamada adayların, sorulara verdikleri yanıtlarla ilgili yazılı olarak tutulan 87 sayfalık yazılı kayıtlar, okuma tekniği ile dikkatlice okunmuştur. Her bir soru için verilen yanıtlar içerik analizi doğrultusunda incelenerek kodlanmıştır.

2.1.1.2. Derleme ve Kategori Geliştirme

Adayların sorulara ilişkin verdikleri yanıtlarda benzer şekilde kodlanan söylemler tablolaştırılmıştır. Veri kaybını önlemek amacıyla, aynı kodla ifade edilen görüşler bir araya getirilerek derlenmiş ve oluşturulan kategorinin altında toplanmıştır. İlk inceleme sonucunda kodlamalar, ait oldukları kategoriyi temsil edip etmedikleri açısından yeniden gözden geçirilmiştir. Kategorilere ayrılan verilerin ve bunlar içindeki kodların frekans ve yüzdeleri bulunarak tablolar halinde sunulmuştur.

2.1.1.3. Geçerlik ve Güvenirliğin Sağlanması

Ses cihazındaki veriler, tekrar tekrar dinlenerek, yazılı kayıtlarla karşılaştırılmıştır. Oluşturulan kategorilerin ve bu kategoriler altında yer alan kodların, kategorileri temsil edip etmediğini kontrol etmek amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Araştırmacı ve uzman tarafından oluşturulan kategori ve kodlar bir eşleştirme yapılarak karşılaştırılmış ve kodlayıcı güvenilirliği %78 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca, yapılan incelemeler sonucunda oluşturulan kategori ve kodlar, araştırmacı tarafından farklı zamanlarda tekrar gözden geçirilmiş ve iki kodlama arasında uyum katsayısı ise %83 olarak hesaplanmıştır. Araştırmacı

tarafından yapılan kodlama uyum katsayısı, iki kodlayıcı arasındaki uyum katsayısına göre daha yüksektir. Bunun nedeni, araştırmacının kategori ve kodlama çalışmasında sürekli aynı şeyleri dinleyip, okumasından ve iki inceleme arasında zamanın çok uzun olmamasından kaynaklanmış olabilir.

3.Bulgular

3.1. Araştırmanın Birinci Sorusuna İlişkin Bulgular

Öğretmen adaylarının “KPSS’ye hazırlanmak amacıyla dershaneye gitme nedenleri” 110 adaya sorulmuş, verilen yanıtlar 4 kategoride toplanarak Tablo 1’de gösterilmiştir. Bulgularda verilen örneklerde takma isimler kullanılmıştır.

Tablo 1: Adaylarının Dershaneye Gitme Nedenleri

Kategori	Kodlar	f	%
1-Düzenli ders çalışabilmek	Her gün ders çalışmak	33	30.00
	Konuları belli bir sistem içinde tekrar etmek	9	8.18
Toplam	2	42	38.18
2-Ders çalışmaya daha çok güdülenmek	Grupla çalışırken daha iyi güdülenmek	15	13.64
	Başkalarıyla yarışmak	10	9.10
	Dershaneye para verildiği için çalışmayı daha çok ciddiye almak	8	7.27
Toplam	3	33	30.01
3-Çok sayıda deneme sınavına girmek	KPSS’de hangi konulardan daha çok soru sorulduğu hakkında bilgi edinmek	13	11.82
	Anlatılan konularda eksik ve yanlışlarını gidermek	8	7.27
	Sınav alışkanlığını kazanmak, sınav heyecanını yenmek	5	4.54
	KPSS’deki başarısını tahmin edebilmek	3	2.72
Toplam	4	29	26.35
4-Sınava hazırlanmada Fakülteedeki eğitimi yetersiz görmesi	Öğretim elemanlarının KPSS’ye yönelik program izlememesi	5	4.54
	Öğrenciyi, öğrenmeye motive etmemesi	1	0.91
Toplam	2	6	5.45
Genel Toplam	11	110	100,0

3.1.1 Kategori 1: Düzenli ders çalışabilmek. Bu kategorinin altında; her gün ders çalışma, konuları belli bir sistem içinde tekrar etme gibi ifadeler yer almıştır. Bu kategoride yer alan ve kodlamalara temel oluşturan görüşlere şu örnek verilebilir. Hacer, “Daha önceki yıllarda okuduğum dersleri tekrar etmem gerekiyor. Oysa her gün düzenli olarak ders çalışmıyorum. Dershanede hoca konuyu anlatırken bende tekrar etmiş oluyorum” şeklinde ifade etmiştir. Adayların % 38.18’nin KPSS’yi kazanmanın yolunun düzenli ders çalışmadan geçtiği görüşünde oldukları söylenebilir.

3.1.2 Kategori 2: Güdülenmek. Bu kategorinin altında; grupla çalışırken daha iyi güdülenmek, başkalarıyla yarışmak, dershaneye para verildiği için çalışmayı daha çok ciddiye alma gibi ifadeler yer almaktadır. Adayların bu konuda belirttikleri görüşlerden bazıları örnek olarak aşağıda verilmiştir. Demir, “Arkadaşlarla hiç sıkılmadan daha iyi çalışabiliyorum. Üstelik birlikte soruları yanıtlarken keyif alıyorum. Akın ise “Dershane sayesinde başkalarının benden daha bilgili olduğunu gördükçe daha çok hırslanıyor ve ders çalışıyorum” şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir.

3.1.3 Kategori 3: Çok Sayıda Deneme Sınavına Girmek. Bu kategorinin altında; KPSS’de hangi konulardan daha çok soru sorulduğu hakkında bilgi edinmek, anlatılan konularda eksik ve yanlışlarını görmek, sınav alışkanlığı kazanmak ve sınav heyecanını yenmek, KPSS’deki başarısını tahmin edebilmek gibi ifadeler şeklinde kodlar yer almıştır. Adayların bu konuda belirttikleri görüşlerden bazı örnekler şunlardır. Serdar bu konudaki görüşlerini, “Deneme sınavı sayesinde sınavda sorulacak konuların ağırlıkları hakkında bilgileniyorum şeklinde ifade etmiştir. Naz, “Çok sayıda deneme sınavlarına girmek eksiklerimi tamamlama fırsat veriyor. Böylece sınav heyecanımı yeniyorum” diye görüş bildirmiştir.

3.1.4 Kategori 4: Fakültedeki Eğitimin Yetersizliği. Bu kategori altında, öğretim elemanlarının KPSS’ye yönelik bir program izlememeleri ve öğrenciyi öğrenmeye güdeleyememeleri gibi ifadelerle belirtilen kodlar yer almaktadır. Bu durum, bir grup öğretmen adayının fakültede KPSS’ye yönelik bir program izlenmesi beklentisi içinde olmalarından ileri gelmiş olabilir.

3.2. Araştırmanın İkinci Sorusuna İlişkin Bulgular

Öğretmen adaylarının “Dershanelerdeki eğitimi KPSS’ye hazırlık açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtlar derslerin içeriği, öğrenme öğretme süreci ve sinama durumları açısından kategorileştirilerek incelenmiştir. Bu kategoriler ayrıca olumlu ve olumsuz boyutta ele alınarak kendi içlerinde ayrı ayrı kodlanmıştır. Adayların olumlu görüşler Tablo 2, olumsuz görüşler ise Tablo 3’ de verilmiştir. Olumlu görüşlerle ilgili kategoriler şunlardır.

3.2.1.Kategori 1: Derslerin İçeriği. Bu kategoride yer alan ifadeler; verilen bilgilerin KPSS’ye yönelik olması, içeriğin farklı kaynaklardan derlenerek verilmesi şeklinde kodlanmıştır. Görülüyor ki adayların önemli bir bölümü, derslerdeki içerik ağırlığının KPSS’de çıkan sorulara göre belirlendiğini ifade etmekte ve bunu dershanelerdeki eğitimin olumlu yönü olarak görmekteyler.

Aşağıda verilen örnek, adayların bu konudaki görüşlerini çok iyi yansıtmaktadır. Yasemin, “KPSS ile nasıl bir öğretmen olacağımız ölçülmüyor. Ne yazık ki bu sınavda, konular hakkında ne kadar çok bilgiye sahip olduğumuzu ölçen sorular ağırlıkta. Dershane de bu bilgileri, sınava yönelik olarak veriyor” şeklinde değerlendirmiştir.

3.2.2 Kategori 2: Derslerdeki Öğrenme-Öğretme Süreci. Bu kategoride verilen ifadeler; konuların çok sık tekrar edilmesi, konulara ilişkin çok sayıda örnek

verilmesi, sınıfların kalabalık olmaması şeklinde kodlanmıştır. Örneğin, “Jiyan görüşünü, *Oturup bu tekrarları tek başıma yapamazdım. Alt sınıflarda gördüğüm derslerle ilgili bilgilerin çoğunu unutmuştum*” şeklinde ifade etmektedir.

Tablo 2: Adayların Dershanelerdeki Eğitim Hakkında Olumlu Görüşleri

Kategori	Kod	f	%
1-Derslerin içeriği	Derslerdeki içeriğin, KPSS'ye yönelik verilmesi	32	29.09
	Ders içeriklerinin, dershane tarafından farklı kaynaklardan derlenerek verilmesi	7	6.36
Toplam	2	39	35.45
2-Derslerdeki Öğrenme-Öğretme Süreci	Konuların çok sık tekrar edilmesi	20	18.20
	Konularla ilgili çok sayıda örnekler verilmesi	14	12.72
	Sınıfların kalabalık olmaması	3	2.72
Toplam	3	37	33.64
3-Sinama Durumları	Her konuyla ilgili test verilmesi	15	13.64
	Sık sık deneme sınavı yapılması	15	13.64
	Sınavlarda yapılamayan soruların derste çözülmesi	4	3.63
Toplam	3	34	30.91
Genel Toplam	8	110	100,0

3.2.3.Kategori 3: Sinama Durumları. Bu kategoride verilen ifadeler; her konuyla ilgili test verilmesi, çok sık deneme sınavı yapılması, sınavlarda yapılamayan soruların derslerde çözülme olanağının olması şeklinde kodlanmıştır. Ayşen “*Her konunun arkasından verilen testler o konuda bilgilerimizi ölçmemizi sağlıyor. Fakültede çoğumuz sınavdan sınava ders çalıştığımız için her konuda kendimizi değerlendirme şansına sahip olamıyoruz*” şeklinde bir değerlendirme yapmıştır.

Öğretmen adaylarının önemli bir kısmı, dershanelerde ki eğitimi, çok sık sınav yapılması açısından olumlu olarak değerlendirmişlerdir. Öğretmen adaylarının KPSS'ye hazırlanmak için dershaneleri seçme nedenlerinden birinin de çok sayıda deneme sınavına girmek isteği olduğu Tablo 1 incelendiğinde de görülmektedir.

Öğretmen adaylarının KPSS'ye yönelik dershanelerde aldıkları eğitim hakkında olumsuz görüşleri ise yine üç kategoride toplanmıştır. Olumsuz görüşler Tablo 3'de ve yine aynı kategoriler altında verilmiştir.

Olumsuz görüşler ile ilgili kategoriler şunlardır.

3.2.1.1 Kategori 1: Derslerin İçeriği. Bu kategoride verilen ifadeler; özellikle eğitim bilimleri derslerini veren öğretmenlerin alanlarıyla ilgili ders içeriklerinde bilgilerinin yetersiz oluşu, ders içi bilgilerin birbirleriyle ilişkilendirilememesi şeklinde kodlanmıştır. Dikkat edilirse öğretmen adaylarının % 38'i, dershanelerdeki öğretmenlerin verdikleri ders programında yer alan içerikle ilgili bilgilerini yetersiz bulmaktadır. Adayların buna rağmen dershaneyle devam etmeleri, düzenli

çalışabilmek için dershaneye gitmeyi tercih ettikleri görüşünü desteklemektedir. Emine bu konudaki görüşünü, “Bazı öğretmenler kitaplardaki bilgiyi aynen anlatıyor. Konuyla ilgili farklı sorular sorulduğunda ne yazık ki tatmin edici bir yanıt veremiyorlar. Üstelik bilgiler arasında ilişki kuramıyorlar” şeklinde dile getirmiştir.

Tablo 3: Adayların Dershanelerdeki Eğitim Hakkında Olumsuz Görüşleri

Kategori	Kod	f	%
1-Derslerin İçeriği	Özellikle eğitim bilimleri derslerini veren öğretmenlerin, alanlarıyla ilgili ders içeriklerinde yetersiz olmaları	42	38.20
	Ders içi bilgilerin birbirleriyle ilişkilendirilememesi	15	13.64
Toplam	3	57	51.84
2-Öğrenme-Öğretme Süreci	Tepegöz, projeksiyon, harita v.s. gibi araç gereçlerin kullanılmaması	5	4.54
	Eğitim Bilimleri dersleri arasında bağlantı kurulamaması	14	12.72
	Dershane binalarının ve ortamının rahat-sız edici olması	4	3.63
Toplam	3	23	20.89
3-Sinama Durumu	Soruların çözümünde ve konuların işlenmesinde bilgili öğrencilerin öğretmenleri yönlendirmesi	22	20
	Deneme sınavı sonucunda morallerinin bozulması	8	7.27
Toplam	2	30	27.27
Genel Toplam	8	115	100,0

3.2.1.2 Kategori 2: Öğrenme-Öğretme Süreci. Bu kategoride verilen ifadeler; projeksiyon, tepegöz, harita gibi araç ve gereçlerin kullanılmaması, Eğitim Bilimleri dersleri arasında ilişki kurulamaması, dershane binalarının ve ortamının rahatsız edici olması şeklinde kodlanmıştır. Öğretmen adaylarının, Eğitim Bilimleri dersleri arasında ilişkilerin kurulamamasından şikayetçi olmaları, birinci kategoride yer alan eğitim bilimleri derslerini veren öğretmenlerin alanlarıyla ilgili ders içeriklerinde bilgilerinin yetersiz oluşu görüşüyle de tutarlılık arz etmektedir. Aşağıdaki eleştiri bu konuda ki görüşleri en iyi şekilde özetlemektedir. Şule düşüncelerini; “Gelişim ve Öğrenme, Eğitim programları, Sınıf Yönetimi, Felsefe, Ölçme ve değerlendirme gibi dersler arasında gerçekten önemli ilişkiler var. Bu ilişkiler kurulamadığı için bilgileri başka bir alana uygulayabilmek için transfer edemiyoruz” şeklinde açıklamıştır. Öğretmen adaylarının az da olsa bir kısmı, dershane binalarından ve ortamından rahatsızlık duyduklarını belirtmişlerdir. Dershanelerin, ana caddelerde apartman ya da iş yeri olarak yapılmış binalarda yer almasından dolayı fiziki olarak eğitime uygun olmadığından söz etmişlerdir. Buna ilaveten, dershanelerdeki gürültü ve baskı

tavanlardan, teneffüslerde dinlenecek ve etüt çalışmaları yapabilecekleri mekânların olmayışından rahatsızlık duyduklarını dile getirmişlerdir.

3.2.1.3 Kategori 3: Sinama Durumları. Bu kategoride verilen ifadeler; soruların çözümünde ve konuların işlenmesinde bilgili öğrencilerin öğretmenleri yönlendirmesi, deneme sınav sonuçlarının morallerini bozması şeklinde kodlanmıştır. Osman, “Öğretmen, anlattığı her konu için sınıfta çok iyi durumda olan bir iki arkadaşın onayını almak gereğini hissediyor. Bu da öğretmenin çok da yeterli olmadığı anlamına gelir” şeklinde düşüncelerini belirtmiştir.

3.3. Araştırmanın Üçüncü Sorusuna İlişkin Bulgular

Öğretmen adaylarına, “Öğretmen atamalarına temel teşkil eden Kamu Personel Seçme Sınavı yerine, alternatif önerileriniz nelerdir?” diye sorulduğunda alınan yanıtlar üç kategoride toplanarak kendi içlerinde ayrı ayrı kodlanmış ve Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4: Adayların KPSS’ye İlişkin Alternatif Önerileri

Kategori	Kod	f	%
1-Mutlaka sınav yapılmalı. Ama sınavın türü ve içeriği değişsin.	Sorular alanla ilgili sorulsun	60	54.54
	Fakülteadaki akademik başarı, atama için yapılan sınava belli bir oranda etki etsin	10	9.10
	Sınav 3. ve 4. sınıf olmak üzere iki kez yapılmalı ve ikisinin ortalaması alınsın	6	5.45
Toplam	3	76	69.09
2-Sınavsız Atama Yapılmalı	Öğretmen adayları fakülteadaki akademik başarılarına göre sıralansın, bölgelere ve illere atamalarda bu sıralama dikkate alınsın.	16	14.54
	Öğretmen açığı olmayan alana 4-5 yıl öğrenci alınmasın	10	9.10
Toplam	2	26	23.64
3-KPSS En İyi Yöntemdir.	KPSS geçerli ve güvenilir bir sınav	8	7.27
Toplam	1	8	7.27
Genel Toplam	6	110	100.0

3.3.1 Kategori 1: Mutlaka Sınav Yapılmalı Ama Sınavın Türü ve İçeriği Değişsin. Bu kategoride verilen ifadeler; hangi alanda atama yapılacaksa sorular o alanla ilgili sorulsun, fakülteadaki akademik başarı atama için yapılan sınava belli bir oranda etki etsin. Yine sınav 3. ve 4. sınıf olmak üzere iki kez yapılmalı ve ikisinin ortalaması alınsın şeklinde kodlanmıştır.

3.3.2 Kategori 2: Sınavsız Atama Yapılmalı. Bu kategoride verilen ifadeler; Öğretmen adayları fakülteadaki akademik başarılarına göre sıralansın bölgelere ve

illere göre atamalarda bu sıralama dikkate alınsın, öğretmen açığı olmayan alanlara 4-5 yıl öğrenci alınması şeklinde kodlanmıştır.

3.3.3 Kategori 3: KPSS En İyi Yöntemdir. Bu kategoride adayların çok azı (%7.27) KPSS'nin geçerli ve güvenilir bir sınav olduğunu söylemektedir.

3.4. Araştırmanın Dördüncü Sorusuna İlişkin Bulgular

Öğretmen adaylarının, "KPSS'ye hazırlık sürecinde karşılaştıkları sorunlar" üç kategori altında toplanarak Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5: Adayların Karşılaştıkları Sorunlar

Kategori	Kod	f	%
1-Duyuşsal Sorunlar	Çalışmaya karşı isteksizlik	15	13.64
	Kaygı ve sıkıntı	15	13.64
	Aşırı duygusallık ve çabuk sinirlenme	10	9.10
	Özgüven kaybı ve kararsızlık	9	8.18
Toplam	4	49	44.56
2-Fiziksel sorunlar	Baş ağrısı	12	10.91
	Mide ağrısı	8	7.27
	İştahsızlık	7	6.36
	Aşırı yemek yeme	6	5.45
	Uykusuzluk	5	4.54
Toplam	5	38	34.53
3-Bilişsel Alanda Yetersizlik	Çabuk unutma	15	13.64
	Konuları anlamama	8	7.27
Toplam	2	23	20.91
Genel Toplam	11	110	100.0

3.4.1 Kategori 1: Duyuşsal Sorunlar. Bu kategoride yer alan ifadeler; çalışmaya karşı isteksizlik, kaygı ve sıkıntı, aşırı duygusallık ve çabuk sinirlenme, kararsızlık gibi kodlarla belirtilmiştir. Adayların büyük çoğunluğu çalışmaya odaklanamamaktan dolayı kaygı ve sıkıntı içindedirler. Bu durum adayların dershaneye gitme nedenlerinin başında belirttikleri düzenli ders çalışma isteğini haklı göstermektedir. Bazı adaylar bu süreç içinde aşırı duygusal olduklarını ve her şeye sinirlendiklerini ifade etmişlerdir. Bu ifadelerden bazıları şunlardır: Eylem, *KPSS beni öyle gerdi ki zaman zaman kendimi patlamak üzere olan bir dinamit gibi hissediyorum*". Okan, *"Gezmek istiyorum. Ama şimdi çalışmam gerekir diye vazgeçiyorum. İsrarla bir yere gittiğimde de burada ne işim var diye huzursuz oluyor, etrafımdakileri de üzüyor"* şeklinde açıklamada bulunmuşlardır.

3.4.2 Kategori 2: Fiziksel Sorunlar. KPSS'ye hazırlanmanın yarattığı stres adayların bir kısmında baş ve mide ağrısı, bir kısmında uykusuzluk, bir kısmında iştahsızlık yaratırken bir kısmında ise aşırı yemek yeme gibi bir duruma neden olmuştur.

3.4.3 Kategori 3: Bilişsel Alanda Yetersizlik. Bu kategoride yer alan ifadeler; çabuk unutmama, konuları anlamama şeklinde kodlarla belirtilmiştir. Uzay, “*Konuları çalıştığım da öğrendiğimi sanıyorum. Ama bir gün sonra sorsanız hiçbir şey hatırlayamıyorum*” diye görüş bildirmiştir. Önder ise “*Okuduğum hiçbir şeyi anlamıyorum. Bazen ben geri zekâli miyim diye düşünüyorum*” şeklinde duygularını açıklamıştır.

Tartışma ve Sonuç

Araştırma kapsamında yer alan adayların %80.29'nun KPSS'ye dershaneye giderek hazırladıkları görülmüştür. Bu sonuç, Eraslan'ın (2004, 23) çalışmasından elde ettiği “öğretmen adaylarının %83'ü KPSS kurslarına gereksinim duymaktadır” görüşüyle de desteklenmektedir. Yine Yılmaz'ın (2008, 427-438) yaptığı bir çalışmada elde ettiği “Kamu Personeli Seçme Sınavı'na hazırlığın dershaneleşme sürecine katkı yaptığı, hazırlık için mutlaka özel olarak hazırlanmak gerektiği yargısı gittikçe yaygın hale gelmiştir.” bulgusuyla da benzerlik göstermektedir.

Dershaneye giden öğretmen adaylarının dershaneyi seçme nedenlerinin başında “düzenli ders çalışma isteği” yer almaktadır. Adayların üniversitede daha özgür bir ortam, çalışma temposunun rahatlığı ve üniversite yaşamındaki çevresel uyarılardan olumsuz etkilenebildikleri söylenebilir. Dolayısıyla öğretmen adayları, bu etkilerden kurtulabilme ve fakültede dört yıl boyunca aldıkları dersleri düzenli olarak tekrar edebilme amacıyla dershaneye gittiklerini ifade etmişlerdir. Çünkü bu sınav onlar için hayati önem taşımaktadır. Adayların sınavı önemsemeleri doğaldır.

Adayların, dershanedeki eğitimi bilgilerin KPSS'ye yönelik verilmesi, sık tekrar ve deneme sınavı yapılması konularında etkili bulması beklenen bir sonuçtur. Çünkü dershaneler, fakültelerinde temel bilgileri alan öğretmen adaylarının bu bilgileri sistemli olarak tekrar etmelerini sağlayan kurumlardır. Aynı zamanda bir ticarethane zihniyetine sahip olan dershaneler programlarını KPSS'ye yönelik hazırlamak durumundadırlar. Dershanede verilen eğitimi adayların büyük bir kısmı “Özellikle eğitim bilimleri derslerini veren öğretmenlerin konular hakkında bilgilerinin yetersiz olduğu” açısından eleştirmektedir. Bu durum, dershanelerde Eğitim Bilimleri derslerini veren öğretmenlerin hangi alan mezunu olduklarının araştırılmasını önemli kılmaktadır.

Adayların %69.09'u “Mutlaka bir sınav olsun ama bu sınavın türü ve içeriği değişsin” görüşünde birleşmişlerdir. Ancak alan bilgisiyle ilgili soruların ağırlıkta olmasını, bir başka deyişle sınavın içeriğinin değişmesini istemişlerdir. Bu durum, Çimen ve Yılmaz'ın (2009) yaptığı çalışmada elde ettiği öğretmen adayları tarafından KPSS'nin içeriğinin uygun bulunmadığı görüşüyle de paralellik göstermektedir. Yine öğretmen adayları, fakültedeki akademik başarının belli bir oranda KPSS'de alınacak puana katkı yapmasını istemişlerdir. Bu görüş, Eraslan'ın (2004) yaptığı çalışmada, adayların, öğretmen atamalarında okuldaki akademik ortalamasının dikkate alınmasını istedikleri sonucuyla da benzerlik göstermektedir. Yine bu görüş, Kılıçkaya'nın (2009) araştırmasında, adayların KPSS'den elde ettikleri puana,

okul mezuniyet ortalamaları ve staj derslerinden almış oldukları notların da katılması gerektiği görüşüyle de örtüşmektedir. Bu görüşü destekler farklı boyutta pek çok çalışma yurt dışında da yapılmıştır. Öğretmen atamaları için kullanılan KPSS sınavı elbette ki yalnız Türkiye'yi ilgilendirir. Ancak yurt dışındaki öğretmen atamaları için yapılan sınavlara, adaylarının üniversitedeki not ortalamalarının katıldığını, bu alanda yapılan araştırmalardan anlıyoruz (Ayers & Qualls 1979; Ayers 1988).

Adayların KPSS'ye hazırlanırken; önemli bir kesiminin (%44.56) duyuşsal, bir kısmının da (%34.53) fiziksel rahatsızlıklar yaşamasının nedeni strese bağlı olarak gelişen durumlar olduğu söylenebilir. Bu sonuç Baştürk'ün (2005) "KPSS'ye giren öğretmen adaylarının kuruntu, duyuşsal ve toplam kaygı düzeylerinin yüksek olduğu" bulgusuyla örtüşmektedir. Bu görüş, Gündoğdu (2007) tarafından yapılan bir çalışma sonucuyla da benzerlik göstermektedir. Ayrıca Tümkaya, Aybek ve Çelik (2006)'in yaptıkları araştırmada belirttikleri" mezun öğretmen adaylarının, umutsuzluk düzeylerinin; daha önce KPSS'ye girme ve dershaneye gitme durumlarına göre değişmekte olduğu" görüşüyle desteklenmektedir. Mezun öğretmen adaylarının, umutsuzluklarının, ilk sırada durumluk kaygı şeklinde, son sınıfta okuyanlarda ise sürekli kaygı şeklinde yer aldığı belirlenmiştir. Adayların dört yıllık eğitiminden sonra KPSS'yi kazanamama ve öğretmenliğe atanamama ve işsiz kalma korkusu içinde olmaları onlarda strese bağlı duyuşsal ve fizyolojik rahatsızlıkların oluşmasına neden olabilir.

Mesleęe atanabilmeleri için KPSS'yi kazanmaları gereken adayların, düzenli ve sistemli olarak sınava üçüncü sınıftan itibaren hazırlanmaları daha uygun olur. Böylece zamanlarını daha verimli kullanan adayların sınav stresi ve kaygısı da azalmış olur. Adayların bu konuda yönlendirilmeleri gerekir.

KPSS, öğretmen yeterlikleriyle daha uyumlu hale getirilmelidir. KPSS'de, her branşta yer alan öğretmenler için farklı alanları kapsayacak sorulara yer verilmelidir. Sorular, hem her branşın özelliğine, hem de öğretmenlik için gerekli bilgi ve becerileri ölçmeye uygun hale getirilmelidir. Böylece öğretmen adayları için, yalnızca KPSS'den başarılı olmak yerine, iyi bir öğretmen olabilmek için gerekli olan öğretmen yeterlikleriyle donanık olarak yetişmek istemi, öncelikli hedef haline gelecektir.

KPSS'ye hazırlanan öğretmen adaylarına, fakültelerde sınava hazırlanma, sınav stresini yenme gibi konularda alanın uzmanları tarafından seminer, konferans, söyleşi gibi programlar düzenlenmelidir. Sınav stresi içinde olan öğrencilere fakültelerde bireysel olarak danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Dershanelerde KPSS'ye yönelik verilen derslerin planlanması önceden yapılmalı, birbiriyle yakından ilgili dersleri veren öğretmen ya da öğretmenler içerik, öğrenme ve öğretim sürecinin yönetimi ve değerlendirme gibi konularda işbirliği yapmalıdırlar. Dershanelerde dersler, o alanın uzmanları tarafından verilmelidir. Öğretmen adaylarının KPSS'ye hazırlanmalarında dershanelerin etkisini ve araştıran daha kapsamlı çalışmalar yapılmalıdır.

Kaynakça

Atasoy, B. O(2004). "Eğitim Fakültelerinin ÖSS ve KPSS Puanları Yönünden Karşılaştırılması", *Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu*. (Ed: Murat Özbay), 22-23-24 Eylül, Ankara, Gazi Üniversitesi, 83-112.

Ayers J. B. & Qualls G. S. (1979). "Concurrent and Predictive Validity of The National Teacher Examinations", *Journal of Educational Research*, 73, 2, 87- 91.

Ayers, J. B. (1988). "Another Look at The Concurrent and Predictive Validity of The National Teacher Examinations", *Journal of Educational Research*, 81, 3, 133-137.

Baştürk R. (2007). "Kamu Personeli Seçme Sınavına Hazırlanan Öğretmen Adaylarının Sınav Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17, 2, 163-176

Beattie, N. (1996). "Interview and Concours: Teacher Appointment Procedures İn England And Wales And France, And What They Mean", *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 3, 1, 9-28.

Berliner, D. C. (2005). "The Near Imposibility of Testing for Teacher Quality", *Journal of Teacher Education*, 56, 3, 205-213.

Bogdan, R. & Biklen, S. K. (1992). *Qualitative Research For Education*, Boston: Allyn and Bacon, 62

Çimen, O ve Yılmaz, M. (2009). "Biyoloji Öğretmen Adaylarının KPSS Hakkındaki Görüşleri", *XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. http://www.pegem.net/akademi/kongre_detay.aspx?id=4773 (Erişim tarihi:12.02. 2010).

Dilaver, H. H. (1996). "İngiltere'de Öğretmen Alımı Ve İstihdam Şartları.", *Çağdaş Eğitim* 21, 224, 26-30.

Engeç, N. (1989). "Öğretmen Adaylarının Yeterlik Sınavı Başarıları İle Üniversite Başarıları Arasındaki İlişkiler Üzerine Bir Araştırma", *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 19911, 6, 149-165.

Eraslan, L. (2004). "Öğretmenlik Mesleğine Girişte Kamu Personeli Seçme Sınavı (Kpss) Yönteminin Değerlendirilmesi", *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-31,

Ergün, M. (2005). "İlköğretim Okulları Öğretmen Adaylarının KPSS 'deki Başarı Düzeylerinin Bazı Deđerkenlere Göre İncelenmesi(Kastamonu İli Örneđi)" *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13, 2, 311-326,

Ercoskun, M. H ve Nalçacı, A (2009). "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öss, Akademik Ve Kpss Başarılarının Çeşitli Deđerkenler Açısından İncelenmesi", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17, 2, 479-486

Eurydice.org (2001-2002a). "The Education System İn Germany http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php/Eurybase/Applicatio n/frameset.asp?%2520country=DE&language=EN (Erişim tarihi:07-Ekim-2008).

Eurydice.org (2001-2002b). "The Education System İn France". http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php/Eurybase/Applicatio n/frameset.asp?%2520country=DE&language=EN.(Erişim tarihi:07-Ekim-2008).

Graham, L. D. (1991). "Predicting Academic Successes Of Students In A Master Of Business Administration Program". *Educational and Psychological Measurement*, 51, 721-727

Gündoğdu, K., Çimen, N. ve Turan, S. (2008). "Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) İlişkin Görüşleri", *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (Kefad)*, 9, 2, 35-43

Kılıçkaya, F. (2009). "İngilizce Öğretmen Adaylarının KPSS Hakkındaki Görüş Ve Önerileri", *XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. http://www.pegem.net/akademi/kongre_detay.aspx?id=4773. (Erişim tarihi:13 Ocak 2010).

Küçükahmet, L. (1993). *Öğretmen Yetiştirme (Programları ve Uygulamaları)*: Ankara. G.Ü. İletişim Fakültesi Matbaası.

Oldfield, K. (1995). "An Implolite View Of The Graduate Record Examination: Why Most Studies Find This Test Has Low Predictive Validity". *Journal of Thought*, 30, 61-73.

Orbay, M. ve Öner, F. (2006). KPSS ile Öğretmen Atamaları Hakkında Bir Değerlendirme. <http://www.memurlar.net/haber/60243/> (Erişim tarihi:21 Mayıs 2009)

ÖSYM (2007). Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) Kılavuzu, Ankara. <http://www.osym.gov.tr>. (Erişim tarihi:11- Aralık- 2008).

ÖSYM (2008). Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) Kılavuzu, Ankara.

ÖSYM, (2009). Şimdiye Kadar Yapılan KPSS Adları ve Tarihleri, <http://www.osym.gov.tr/Genel/Default.aspx?F6E10F8892433CFFAA6AA849816B2EF4376734BED947CDE>. (Erişim tarihi: 10- Mayıs- 2009).

Özçınar, H. (2006). *KPSS Sonuçlarının Veri Madenciliği Yöntemleriyle Tahmin Edilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

Tan, H. (1989). "Türk Eğitiminde Kalite Sorunu". *M.Ü. Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1, 129-139.

Tümkaya, S., Aybek, B. ve Çelik, M. (2007). "KPSS'ye Girecek Öğretmen Adaylarındaki Umutsuzluk ve Durumluk-Sürekli Kaygı Düzeylerini Yordayıcı Değişkenlerin İncelenmesi", *Educational Sciences: Theory & Practice*, 7, 2, 953-974.

Variş, F. (1978) "*Eğitimde Program Geliştirme Teori Ve Teknikleri*", Ankara. AÜ Eğitim Fakültesi Yayınları, No. 75.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (7.. baskı) Ankara: Seçkin Yayınları.

Yılmaz, C. (2008). "*Toplumsalın Sınavla İmtihani: Üniversite Eğitim Sisteminin Dönüşümü ve Öğretmen Yetiştirme Düzenine Etkileri*", (Ed.: Servet Akyol, M. Kemal Coşkun, Zafer Yılmaz, M. Berkay Aydın ve Remzi Altunpolat), *Dönüştürülen Üniversiteler ve Eğitim Sistemimiz*. Eğitim Sen Yayını.

Yüksel, S. (2004). "Öğretmen Atamalarında Merkezi Sınav Uygulamasının (KPSS) Değerlendirilmesi". XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz 2004, Malatya İnönü Üniversitesi, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 56-61.